

EERSTE KAMER DER STATEN-GENERAAL

Zitting 1965—1966

Nr. 122

NADER GEWIJZIGD ONTWERP VAN WET tot vaststelling van nieuwe voorschriften omtrent wegenplannen en de uitkeringen voor de wegen (Wet Uitkeringen Wegen).

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is, ter verzekering van de aanleg, de verbetering en het onderhoud van openbare verkeerswegen te land, nadere voorzieningen te treffen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK I**Wegenplannen**

Artikel 1. 1. Wij stellen, bij algemene maatregel van bestuur, gedeputeerde staten der provinciën gehoord, een rijkswegenplan vast, bestaande uit een staat, vermeldende de loop van de bestaande en de nieuw aan te leggen wegen, welke hoofdverbindingen vormen of zullen vormen voor het doorgaande verkeer met motorrijtuigen, zomede uit een toelichtende kaart.

2. Gedeputeerde staten brengen geen advies uit omtrent een rijkswegenplan dan nadat het ontwerp van het plan gedurende ten minste dertig dagen voor een ieder ter inzage heeft gelegen. Van de ter inzage legging doen gedeputeerde staten vooraf openbare kennisgeving. Gedurende de vorgenoemde termijn kunnen bezwaren tegen het ontwerp schriftelijk bij gedeputeerde staten worden ingediend. De ingekomen bezwaarschriften worden bij het advies overgelegd.

3. Het Rijkswegenplan wordt in de *Nederlandse Staatscourant* bekend gemaakt.

4. Het Rijkswegenplan wordt tenminste eenmaal in de tien jaren herzien. Het kan overigens tussentijds worden gewijzigd.

Artikel 2. 1. Provinciale staten van elke provincie stellen een secundair wegenplan voor de provincie vast, bestaande uit een staat, vermeldende de loop van de bestaande en nieuw aan te leggen wegen welke naast de wegen voorkomende op het rijkswegenplan belangrijke verbindingen vormen of zullen vormen voor het doorgaande verkeer met motorrijtuigen zomede uit een toelichtende kaart.

2. Bij algemene maatregel van bestuur worden regelen vastgesteld, waaraan wegen moeten voldoen om op een secundair wegenplan te worden geplaatst en voorschriften gegeven aangaande de inrichting van het plan.

3. Provinciale staten besluiten niet tot vaststelling van een secundair wegenplan dan nadat het ontwerp van het plan gedurende ten minste dertig dagen voor een ieder ter inzage heeft gelegen. Van de ter inzage legging doen gedeputeerde staten vooraf openbare kennisgeving. Gedurende de vorengenoemde termijn kunnen bezwaren tegen het ontwerp schriftelijk bij gedeputeerde staten worden ingediend. De ingekomen bezwaarschriften worden bij de inzending van het plan ter verkrijging van de in het vierde lid bedoelde goedkeuring overgelegd.

4. Een secundair wegenplan behoeft Onze goedkeuring. De artikelen 161 tot en met 164 van de Provinciewet zijn ten deze van toepassing. Bij gedeeltelijke goedkeuring van of onthouding van de goedkeuring aan een secundair wegenplan stellen provinciale staten, met inachtneming van Ons besluit, binnen een jaar na de dagtekening van dat besluit een nieuw secundair wegenplan vast en onderwerpen dat plan aan Onze goedkeuring.

5. Indien provinciale staten niet binnen de in het vorige lid gestelde termijn een nieuw secundair wegenplan aan Onze goedkeuring hebben onderworpen stellen Wij op kosten van de provincie het secundaire wegenplan vast, de Afdeling voor de Geschillen van Bestuur van de Raad van State gehoord.

6. Een door Ons goedgekeurd secundair wegenplan wordt in het provinciaal blad afgekondigd.

7. Een secundair wegenplan wordt tenminste eenmaal in de tien jaren herzien. Het kan overigens tussentijds worden gewijzigd.

Artikel 3. 1. Provinciale staten van elke provincie stellen voor die provincie een tertiair wegenplan vast, bestaande uit een staat, vermeldende de loop van de bestaande en nieuw aan te leggen wegen, welke naast de wegen voorkomende op het rijkswegenplan en op het secundair wegenplan als belangrijke interlocale verbinding nodig zijn, of zullen zijn voor het verkeer met motorrijtuigen, zomede uit een toelichtende kaart.

2. Bij algemene maatregel van bestuur worden regelen vastgesteld, waaraan wegen moeten voldoen om op een tertiair wegenplan te worden geplaatst en voorschriften gegeven aangaande de inrichting van het plan.

3. Provinciale staten besluiten niet tot vaststelling van een tertiair wegenplan dan nadat het ontwerp van het plan gedurende ten minste dertig dagen voor een ieder ter inzage heeft gelegen. Van de ter inzage legging doen gedeputeerde staten vooraf openbare kennisgeving. Gedurende de vorengenoemde termijn kunnen bezwaren tegen het ontwerp schriftelijk bij gedeputeerde staten worden ingediend.

4. Een tertiair wegenplan wordt in het provinciaal blad afgekondigd.

5. Een tertiair wegenplan wordt tenminste eenmaal in de tien jaren herzien. Het kan overigens tussentijds worden gewijzigd.

Artikel 4. De artikelen 1, 2 en 3 zijn van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de herziening en de wijziging van het rijkswegenplan, van een secundair wegenplan en van een tertiair wegenplan.

Artikel 5. 1. Onze Minister van Verkeer en Waterstaat stelt vast, gedeputeerde staten gehoord, welke wegen geacht moeten worden te voorzien in op het rijkswegenplan geplaatste wegverbindingen, die nog niet voor het verkeer zijn opengesteld. Deze wegen worden aangeduid onder de naam: vervangende wegen van het rijkswegenplan.

2. De desbetreffende besluiten worden in de *Nederlandse Staatscourant* bekend gemaakt.

Artikel 6. 1. Gedeputeerde staten stellen vast welke wegen geacht moeten worden te voorzien in onderscheidenlijk op het secundaire en het tertiaire wegenplan geplaatste wegverbindingen,

die nog niet voor het verkeer zijn opengesteld. De wegen worden aangeduid onderscheidenlijk onder de naam: vervangende wegen van het secundaire wegenplan, en onder de naam: vervangende wegen van het tertiaire wegenplan.

2. De desbetreffende besluiten worden in het provinciaal blad bekend gemaakt.

HOOFDSTUK II

De uitkeringen in de kosten van wegen

§ 1. Algemeen

Artikel 7. Ten behoeve van het doen van uitkeringen ingevolge deze wet worden de wegen onderscheiden in:

wegen van het rijkswegenplan, zijnde de wegen, voorkomende op het rijkswegenplan;

secundaire wegen, zijnde de wegen, voorkomende op een secundair wegenplan;

tertiaire wegen, zijnde de wegen, voorkomende op een tertiair wegenplan;

quartaire wegen, zijnde buiten de bebouwde kom in de zin van artikel 27, tweede lid, van de Wegenwet gelegen wegen, die niet voorkomen op het rijks-, secundair en tertiair wegenplan en die voldoen aan bij algemene maatregel van bestuur te stellen eisen;

vervangende wegen, zijnde de wegen, bedoeld in de artikelen 5 en 6.

§ 2. *Uitkeringen voor niet bij het Rijk in onderhoud zijnde wegen en vervangende wegen van het rijkswegenplan*

Artikel 8. 1. Telkenjare wordt uit 's Rijks kas een door Onze Minister van Verkeer en Waterstaat vast te stellen uitkering gedaan aan onderhoudsplichtigen van niet bij het rijk in onderhoud zijnde wegen en vervangende wegen van het rijkswegenplan ter tegemoetkoming in de kosten van onderhoud.

§ 3. *Uitkeringen voor niet bij het Rijk in onderhoud zijnde secundaire, tertiaire en quartaire wegen*

Artikel 9. 1. Aan elke provincie wordt telkenjare voor 1 juni uit 's rijks kas een uitkering gedaan ter tegemoetkoming in de ten laste van de onderhoudsplichtigen komende kosten van onderhoud en van rente en afschrijving van kapitaalsuitgaven voor de aanleg en de verbetering van de in de provincie gelegen, niet bij het rijk in onderhoud zijnde secundaire, tertiaire en quartaire wegen, alsmede in de ten laste van de onderhoudsplichtigen komende kosten van onderhoud van de vervangende wegen van het secundaire wegenplan en van de vervangende wegen van het tertiaire wegenplan.

2. De som van de in het eerste lid bedoelde uitkeringen bedraagt telkenjare de som van de uitkeringen over het vorige jaar vermenigvuldigd met het getal dat wordt verkregen door deling van het aantal bij het Centraal Bureau voor de Statistiek geregistreerde motorrijtuigen per 1 augustus van het vorige jaar door het aantal overeenkomstige bij die instelling geregistreerde motorrijtuigen per 1 augustus van het jaar, voorafgaande aan het vorige jaar.

3. Onze Minister van Verkeer en Waterstaat stelt telkenjare voor alle provinciën, uitgezonderd de provincie Zeeland, de uitkomst vast van de formule

$$\sqrt{\frac{M}{M \sqrt{OI}}}$$

en voor de provincie Zeeland de uitkomst van de formule

$$1,4 \sqrt{\frac{M}{M \sqrt{OI}}}, \text{ in welke formules}$$

a. de letter M voorstelt de opbrengst van de hoofdsom van de motorrijtuigenbelasting (afgerond op het naastliggende honderdvoud in guldens) in de provincie in het kalenderjaar, dat voorafgaat aan het uitkeringsjaar;

b. de letter O voorstelt de kadastraal ingedeelde oppervlakte (afgerond op het naastliggende honderdvoud in hectaren) van de provincie op 1 januari van het uitkeringsjaar;

c. de letter I voorstelt het aantal inwoners (afgerond op het naastliggende honderdtal) van de provincie op 1 januari van het uitkeringsjaar.

4. De uitkeringen aan de provinciën worden door Onze voornoemde Minister bepaald als volgt:

a. van de in het tweede lid van dit artikel bedoelde som wordt 95/100 gedeelte verdeeld naar evenredigheid van de volgens het derde lid van dit artikel, met inachtneming van het tweede lid van artikel 13 bepaalde uitkomsten;

b. indien het ingevolge de verdeling als bedoeld onder a aan een provincie toekomende bedrag minder is dan $100/85 \times$ het bedrag, dat die provincie voor het desbetreffende jaar, op basis van de onder de werking van de artikelen 36 en 37 van de motorrijtuigenbelastingwet over het jaar 1962 toegepaste verdelingsmaatstaven en rekening houdend met een jaarlijks accres van 12 pct., uitgaande van de opbrengst van de motorrijtuigenbelasting over 1962, zou hebben ontvangen, zal aan die provincie een aanvullende uitkering worden gedaan gelijk aan het verschil. Indien en voor zover het totaal van deze aanvullende uitkeringen hoger mocht zijn dan 5 pct. van de in het tweede lid bedoelde som, worden de aanvullende uitkeringen naar evenredigheid verlaagd;

c. indien het totaal van de aanvullende uitkeringen minder bedraagt dan 5 pct. van de in het tweede lid bedoelde som, zal het meerdere onder die provinciën, die geen aanvullende uitkering ontvangen, worden verdeeld, naar evenredigheid van de uitkomsten bedoeld onder a;

d. indien zou blijken, dat een aan een provincie over enig jaar op grond van het gestelde onder b te verlenen aanvullende uitkering ertoe zou leiden, dat de totale uitkering voor die provincie lager zou zijn dan het bedrag, dat haar zonder toekenning van deze aanvullende uitkering in verband met het bepaalde onder c zou toekomen, blijft het gestelde onder b voor die provincie buiten toepassing.

5. Bij algemene maatregel van bestuur worden voorschriften gegeven ter uitvoering van dit artikel. Wij behouden Ons de bevoegdheid voor daarbij voor gebieden, welke geen deel van een provincie uitmaken, met behoud van de aan deze wet ten grondslag liggende beginselen, een regeling te treffen.

Artikel 10. 1. Bij verordening stellen provinciale staten van elke provincie regels vast, volgens welke met ingang van het tweede kalenderjaar na dat, waarin deze wet in werking treedt, de in artikel 9, eerste lid bedoelde uitkering door gedeputeerde staten naar evenredigheid van de behoeften van de in dat lid genoemde wegen onder onderhoudsplichtigen wordt verdeeld.

2. Een weg, waarop tol wordt geheven, wordt bij de verdeling van de uitkering niet in aanmerking genomen.

3. De in het eerste lid bedoelde regels houden onder meer in:

a. welk deel van de uitkering bestemd wordt voor de secundaire wegen en de vervangende wegen van het tertiaire wegenplan. Dit deel bedraagt tenminste dertig honderdsten van de uitkering;

b. welk deel van de uitkering bestemd wordt voor de tertiaire wegen en de vervangende wegen van het tertiaire wegenplan. Dit deel bedraagt tenminste vijftien honderdsten van de uitkering;

c. welk deel van de uitkering bestemd wordt voor quartaire wegen. Dit deel bedraagt tenminste vijftien honderdsten van de uitkering;

d. normen, met inachtneming waarvan de onder a, b en c bedoelde delen onder de onderhoudsplichtigen worden verdeeld.

4. De in het derde lid onder a, b en c bedoelde delen bedragen tezamen tenminste vijfentachtig honderdsten van de

uitkering. Het overblijvende gedeelte kan, hetzij onmiddellijk worden gebruikt voor tegemoetkomingen in de kosten van voorzieningen ten behoeve van het wegverkeer op een bij de verordening bedoeld in het eerste lid aan te geven wijze, hetzij voor dat doeleinde worden gereserveerd. Bovendien kan de hier bedoelde verordening een regeling inhouden, volgens welke de uitkeringen voor bepaalde wegen worden vermindert, indien in de kosten van aanleg of vernieuwing en verbetering kapitaalsbijdragen door derden zijn verleend, dan wel indien terzake van het onderhoud bedragen van derden jaarlijks worden of in de vorm van een kapitaaluitkering ter afkoop daarvan zijn ontvangen. Het bedrag der vermindering kan, hetzij onmiddellijk worden gebruikt voor verhoging van de uitkeringen wegens lasten van rente en afschrijving van de aanleg van nieuwe wegen of van vernieuwing en verbetering van bestaande wegen van dezelfde categorie, hetzij voor dat doeleinde worden gereserveerd.

5. De verordening kan bepalen, dat gedeputeerde staten het tijdstip vaststellen met ingang waarvan bij het vaststellen der uitkeringen met de aanleg van nieuwe secundaire en tertiaire wegen of met de vernieuwing en verbetering van bestaande wegen kan worden rekening gehouden.

6. Wij kunnen in bijzondere gevallen afwijking van de in het derde lid onder a, b en c genoemde percentages toestaan.

7. Bij de vaststelling van de in het eerste lid onder d bedoelde normen wordt geen onderscheid gemaakt tussen de wegen, welke in onderhoud zijn bij de provincie en die welke bij anderen in onderhoud zijn.

8. Provinciale staten besluiten niet tot vaststelling van een verordening als bedoeld in het eerste lid dan nadat het ontwerp van de verordening gedurende ten minste dertig dagen voor een ieder ter inzage heeft gelegen. Van de ter inzage legging doen gedeputeerde staten vooraf openbare kennisgeving. Gedurende de vorengenoemde termijn kunnen bezwaren tegen het ontwerp schriftelijk bij gedeputeerde staten worden ingediend. De ingekomen bezwaarschriften worden bij de inzending van de verordening ter verkrijging van Onze goedkeuring overgelegd.

9. Een verordening, als bedoeld in het eerste lid behoeft Onze goedkeuring. Bij gedeeltelijke goedkeuring van of onthouding van de goedkeuring aan een verordening stellen provinciale staten, met inachtneming van Ons besluit, een nieuwe verordening vast binnen zes maanden na de dagtekening van dat besluit.

10. Indien provinciale staten niet binnen de in het vorige lid gestelde termijn een nieuwe verordening aan Onze goedkeuring hebben onderworpen stellen Wij op kosten van de provincie een nieuwe verordening vast, de Afdeling voor de Geschillen van Bestuur van de Raad van State gehoord.

11. De door Ons goedgekeurde verordening dan wel in het geval van het vorige lid vastgestelde wordt in het provinciaal blad afgekondigd.

12. De verordening wordt tenminste eenmaal in de tien jaren herzien.

Artikel 11. Gedeputeerde staten zien toe, dat de aan onderhoudsplichtigen uitgekeerde bedragen worden besteed voor het onderhoud en de rente en afschrijving van kapitaalsuitgaven ten behoeve van de aanleg en de verbetering van de wegen, voor welke zij zijn bestemd.

Artikel 12. 1. Gedeputeerde staten brengen de ter uitvoering van de in artikel 10 bedoelde verordening genomen besluiten schriftelijk ter kennis van de betrokken onderhoudsplichtigen.

2. Van de in het vorige lid bedoelde besluiten staat voor iedere belanghebbende onderhoudsplichtige beroep op Ons open binnen dertig dagen na de dag van de verzending van de in het vorige lid bedoelde kennisgeving.

HOOFDSTUK III

Overgangs- en Slotbepalingen

Artikel 13. 1. Voor het jaar 1963 zal in afwijking van het in het tweede lid van artikel 9 bepaalde de som van de in het eerste lid van dat artikel bedoelde uitkeringen f 125 000 000,— bedragen.

2. Onze voornoemde Minister bepaalt de uitkeringen aan de provinciën voor de jaren 1963, 1964, 1965 en 1966 door van de in het tweede lid van dat artikel bedoelde som onderscheidenlijk veertig, vijftig, zeventig en vijftachtig honderdsten te verdelen naar evenredigheid van de volgens het derde lid van dat artikel bepaalde uitkomsten en zestig, vijfenveertig, dertig en vijftien honderdsten te verdelen volgens de onder de werking van de artikelen 36 en 37 van de Motorrijtuigenbelastingwet over het jaar 1962 toegepaste verdelingsmaatstaven.

3. Bij verordening stellen provinciale staten van elke provincie regels vast, volgens welke voor de jaren 1963 tot en met het eerste kalenderjaar na dat, waarin deze wet in werking treedt, tenminste vijftachtig honderdsten van de in de vorige leden bedoelde uitkering onder de onderhoudsplichtigen van secundaire, tertiaire, vervangende en quartaire wegen wordt verdeeld. Het deel, dat van de uitkering wordt bestemd voor quartaire wegen, bedraagt tenminste vijftien honderdsten van de uitkering. De verordening behoeft Onze goedkeuring. De artikelen 161 tot en met 164 van de Provinciewet zijn ten deze van toepassing.

Artikel 14. 1. De artikelen 33 tot en met 40 van de Motorrijtuigenbelastingwet worden ingetrokken.

2. De ten tijde van de inwerkingtreding van deze wet van kracht zijnde wegenplannen, als bedoeld in de artikelen 33, 34 en 34bis van de Motorrijtuigenbelastingwet, worden tot uiterlijk het tijdstip waarop zij ingevolge die artikelen zouden moeten worden herzien, beschouwd als te zijn vastgesteld op grond van de artikelen 1, 2 en 3 van deze wet.

3. De wet van 6 oktober 1934, *Staatsblad* nr. 534, tot instelling van een Verkeersfonds, zoals deze nader is gewijzigd, wordt ingetrokken, met dien verstande, dat de bij die wet in andere wetten aangebrachte wijzigingen van kracht blijven.

4. De wet van 28 december 1946, *Staatsblad* G nr. 404, houdende afwijking van het bepaalde in de artikelen 2 en 3 van de wet van 6 oktober 1934, *Staatsblad* nr. 534, tot instelling van een Verkeersfonds, zoals eerstgenoemde wet nader is gewijzigd, wordt geacht nog van toepassing te zijn geweest voor de jaren 1961 en 1962.

5. De aanhalingen „Motorrijtuigenbelastingwet” en „Wegenbelastingwet” ter aanduiding van het rijkswegenplan in andere wetten of algemene maatregelen van bestuur worden geacht wijziging te ondergaan in die zin, dat verwezen wordt naar deze wet.

Artikel 15. De in het derde en vierde lid van artikel 9 gegeven regelen betreffende de verdeling van de uitkeringen over de afzonderlijke provinciën, worden vóór 1 januari 1975 opnieuw bij de wet vastgesteld.

Artikel 16. 1. Deze wet treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het *Staatsblad*, waarin zij wordt geplaatst en werkt, voor wat betreft de artikelen 8, 9, 13 en 14, terug tot 1 januari 1963.

2. Zij kan worden aangehaald als: Wet Uitkeringen Wegen.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Verkeer en Waterstaat,

De Minister van Binnenlandse Zaken,

De Minister van Financiën,